

Бора Спасић
СРЕЋА
 ∞
НАЈВЕЋЕ ДОБРО

Уредник
Зоран Колунџија

БОРА СПАСИЋ

СРЕЋА

НАЈВЕЋЕ ДОБРО

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

ПРЕДГОВОР

Идеја о којој се ради и која се обрађује у овој (малој) књижици, родила се још пре десетак (и више) година. То све није било случајно, јер се стварност и све оно што се догађало у свету около мене, веома често сукобљавала са оним схватањима живота, која још од детињства носим у себи. То је био основни разлог да скупим храбрости и да урадим ову причу, иако сам по струци економиста и нисам стручњак за овакве и друге врсте књижевних подухвата.

Промена културе живота је у сваком погледу потребна, такорећи од сваког појединца па до државе и народа. Међутим, промена културе би морала ићи у правцу добра а не у правцу зла, онако како је то случај данас, када се уместо стваралачком раду пажња поклања нераду и разоноди, уместо моралу и породици пажња се усмерава на неморал, непоштење, разврат, содомију и прељубу. Уместо разумевања, поштовања и љубазности, данас су сви медији препуни агресивношћу, омаложавањем и насиљем, тј. савременом сатанистичком културом. У тој врсти културе, у том и таквом начину живота када су, такорећи, све традиционалне вредности појединачно угрожене и стављене под утицај сатанистичке идеологије, поставља се следеће питање: Да ли је могуће бити нормалан и срећан човек? Да, још увек је могуће бити нормалан, задовољан и срећан човек, јер још увек нисмо под тоталном контролом сатане.

Захвалност дугујем ћерци Марији за неизмерну духовну подршку тј. дугогодишње охрабривање да завршим оно што сам почео. Безгранично сам захвалан и својој драгој породици на разумевању.

4. фебруар 2024.
Б. Спасић

УВОД

СРЕЋА, НАЈВЕЋЕ ДОБРО

Наше постојање (опстанак) се по рођењу подразумева. Слобода и срећа, не. Онако како слободан човек размишља о срећи, тако и неслободан иако је условљен и ограничен, размишља о срећи и срећном животу. Према томе, срећа је најважније и најзначајније питање људскога живота. Осигуравајући своју егзистенцију и слободу, сваки човек на овом свету жели да буде срећан, јер је та жеља и тај силни нагон за срећом, већ по самом рођењу од стране створитеља, уткан и постављен у његовом срцу и души, за све време његовог постојања.

*Срећа је главни циљ, коме теже
и о коме размишљају сви људи
овога свећа, ња чак и они на
вешалима.*

Блез Паскал (мисли)

Срећа је највиши степен живљења, она је облик живота у коме егзистирају мир, спокојство и радост као савршени чиниоци нашег постојања. Онолико колико је важна човеку као индивидуи, толико је важна и свакој заједници којој та индивидуа припада, тј. у којој егзистира на било који начин и у било ком смислу. Срећан човек је фактор добра и стваралац је свих добрих и племенитих догађаја и односа са светом. Из тог разлога он је као такав, пожељан и потребан свакој заједници, па, на крају, и читавом човечанству, јер својим понашањем и деловањем, неуспех претвара у успех, болест у здравље, незнање у знање, сиротињу у богатство, зло у добро.

*Ми држимо ове истине које су саме
њо себи разумљиве, да су сви људи*

*створени једнаки, да су кроз свој
створца добили неошћива љрава
међу којима: љраво на животи,
слободу и тежњу за срећом.*

Америчка Декларација, 1776. г.

Срећни људи су потребни човечанству. Баш онако како су човечанству потребни срећни људи, тако је сваком човеку на планети Земљи, било које религије био, било где и у каквим условима живео, потребна срећа. Она је њему много важнија од славе и богатства и од било каквог задовољства и уживања. Срећа је једна од највећих и најважнијих вредности људског рода. Прави успех у животу подразумева: разумети и схватити правила која се морају поштовати, јер је то једини начин и пут којим се може стићи до савршене лепоте живота, а то је срећа.

СРЕЋА И ВЕЛИКЕ ЉУДСКЕ ЗАБЛУДЕ

Људски живот може бити веома компликован и лош, уколико су у њему присутне заблуде које ће својом де-струкцијом тихо и неприметно разарати и рушити нашу срећу и уопште идеју о срећном животу, што је очигледна одлика савременог начина живота.

Једна од веома опасних щудских заблуда је: да се наша права узимају у обзир као примарни фактор егзистенције, док се дужности третирају као, такорећи, неважне чињенице. Управо обрнут случај је права истина, јер нам закони логике налажу да: тек и након испуњавања својих дужности и обавеза, можемо и требамо размишљати и тражити своја права која нам припадају.

*У прихватању наших дужности, налази
се корен наше среће.*

Имануел Кант

Друга заблуда која је већ десетинама година већ актуелна и која се упорно намеће човечанству: то је љубав. Љубав се као божанска категорија и примарни фактор наше среће, поставља на ниво односа између двоје заљубљених, док се братска љубав, љубав између родитеља и деце, између пријатеља, дезавуише, деградира и омаловажава. Заљубљеност је снажан щудски осећај и везан је за еротику и секс. Као страст високог степена, заљубљеност представља само позив и предигру за продужење врсте и за љубав која се може остварити између двоје заљубљених младих људи. Да заљубљеност није љубав, доказује и чињеница: да често преко мржње и зла, сјајну љубавну романсу може претворити у трагедију. Према томе, заљубљеност није љубав. Љубав је божанствена и величанствена вредност, о чему ће

бити речи касније, као о вредности на чијим темељима се гради људска срећа.

Трећа заблуда је она која се ретко помиње и о којој се ретко прича и дискутује, која је веома тајанствена, а још више важна за нашу срећу. Као што су усхићење на једној страни и чежња на другој, два сасвим различита осећања, тако су осећаји важности на једној и осећаји сопствене вредности на другој страни, потпуно различити и њихови путеви човека воде у сасвим супротном смеру. Осећај важности је непосредно повезан са славом, богатством, гордошћу и могућом деструкцијом, па из тог разлога чинећи нам услугу, неку врсту задовољства, одводи нас на пут који не води срећи. Подстрекивање осећаја важности у себи је један од начина бежања од саме природе и суштине срећног живота, што показује да је тај и такав осећај велика заблуда за многе људе. Осећај сопствене вредности је темељ на коме се ствара и гради људска срећа. Осећај сопствене вредности је у ствари главни произвођач тј. стваралац наше среће.

Људски живот је комплексна појава у природи и мора се посматрати са више различитих страна, јер у њему између осталог пребива и духовна димензија, што није случај са осталим живим створењима на земљи. У том погледу човек има своју мисао, своју реч, своју душу, разум, савест и још многе атрибуте, који нису својствени животињама и биљкама. Задовољавајући своје телесне потребе, човек чини исто оно што чине биљке и животиње, као и што упражњавајући различите врсте уживања, разонода и задовољстава, није свестан свог једнодимензионалног начина живота, за који се велики део човечанства опредељује, не размишљајући и не схватајући своју душу и њено постојање као и подмиривање њених потреба на прави начин, што је неопходно за радован и срећан живот.

Заблуда о слободи је последњих 60-70 година преплавила свет. Оно што се пре стотину година сматрало немогућим урадити, сада је и државним законом регулисано и

одобрено. У царству слободне воље веома је лако правити грешке и прелазити црвену линију. Човек се понекад неразумно препушта искушењу својих жеља и задовољењу својих нагона и страсти, чинећи на тај начин наивне и безазлене грехе, а потом све веће и опасније, према својој савести и свету који га окружује. Људска слобода је парадокс, исто онако како је то и наша срећа. Свако ко жели слободу у правом смислу те речи, мора се придржавати и поштовати одређена начела и законе који су прописани од стране створитеља и заједнице којој припада. Слободан човек је онај који неће лагати, варати и манипулисати истинама. Међутим, у исто време је опседнут испуњавању својих жеља и решавању својих интереса, што је разлог да се слободна воља злоупотреби и да се пређе црвена линија, која је изузетно магловита када је у питању веома важан прелаз између слободне воље и самовоље. На том прелазу и у том делу наше одлуке и наши односи са светом улазе у простор постављених замки од стране наших жеља, страсти и интереса и у том погледу наша слобода може постати велика и непријатна заблуда што је чест случај. Велики део човечанства је опседнут, задовољавањем својих жеља, потреба и страсти, не узимајући у обзир законе и моралне норме, претварајући на тај начин своју богом дану слободну вољу и самовољу, која је увек била и увек ће бити непријатељ људске среће. Наша срећа бежи од наше самовоље. Срећа је пријатељ нашој слободној вољи, која подразумева уважавање и поштовање свих писаних и неписаних закона и моралних и етичких начела и норми. Човек, опседнут својом сопственом самовољом, није играч срећног живота, њему срећа није наклоњена и не отвара своја врата.

На крају би ваљало поменути и индивидуализам као велику заблуду, која разарајуће делује како на колективну срећу било које и какве заједнице, тако и у погледу индивидуе као члана заједнице. Јавна подршка индивидуализму кренула је пре стотинак година са почетком развоја Америке као монолитне глобалне империјалистичке силе. Стан-

дард становништва у обећаној земљи, био је изнад свих осталих земаља и у том погледу била је пример савременог, напредног и срећног живота, што је у сваком погледу био основни разлог, да се индивидуализам као савремени облик живота, прошири на цео запад и захвати огроман део човечанства. Врло је мали број људи примећивао и схватао, да ће Америка оваквим начином свог постојања и функционисања са светом, имати проблема и у себи и изван себе, што се показало као тачно, јер суштина индивидуализма као таквог је препознавање и уважавање субјективне истине и интереса док се објективна стварност занемарује, игнорише и деградира. Индивидуализам је измишљен и понуђен свету, да би на један културан, а у исто време лицемеран начин, изоловао и прикрио неколико веома лоших људских особина, а то су: егоизам, нарцизам и самовољу. Као такав, веома брзо се ширио од појединца према држави као највећој заједници, а то је био главни и основни разлог што је Америка почетком двадесет првог века у свом нарцисоидном заносу, изгубила статус највеће империјалистичке силе у свету у сваком погледу. Појединачно, сваки човек који повлађује и одолева утицају снажних сила свог нарцизма и својој самовољи, нешто слично може очекивати у сопственом животу. Индивидуализам је заблуда и проверени непријатељ људске среће.

СРЕЋА И САВРЕМЕНИ СВЕТ

Живот није игра. То многи људи не могу да схвате и зато се препуштају такозваном „једнодимензионалном животу“ узимајући у обзир своје тело и материју као врхунске вредности живота, почевши од хране као стратешке потребе, па све до огромних богатстава по свету. Играти такву игру и живети такав једностранни живот, много је лакше, једноставније и комфорније. Управо је то разлог зашто се многи људи опредељују за овај и овакав начин живота, где нема пуно мисаоних напора и размишљања, где се у основи превасходно мисли и размишља о раду, подмиривању телесних потреба и жеља, материјалном развоју, разоноди и уживању. Овакав начин живота је у већој мери заступљен у савременом свету и животу где се духовна људска димензија не препознаје и не схвата на прави начин. Данас људску срећу замењује задовољство, где безброј врста разонода и уживања задовољавају наше прохтеве, нагоне и страсти.

*Већина људи ѿрчи за разонодом, славом
и боіаісївом, не размишљајући никад
о ѿоме шїа ѿо значи биїи цар, а
шїа значи биїи човек.*

Блез Паскал

Питање среће замењено је питањем задовољства. „Задовољан сам и то је сасвим довољно мом животу“, рећи ће многи савременици. Да, то је данас живот многих људи, живот у којем наша индивидуална, субјективна истина не узима у обзир неписана правила и принципе наше савести чији је главни задатак да нас образује, подучава, усмерава и на крају, као врховни судија, да нам суди и пресуђује за учињена добра дела и за наше учињене грехе. У сваком случају наша савест нам скреће пажњу, да је питање среће

најважније за нас, да га требамо решавати и уколико то не буде тако и очекивања наше савести не буду испуњена, савест неће бити задовољна са нама! И то је проблем. Свакој људској души одобрено је и дозвољено од Бога, да има безусловно право да тражи и нађе своју срећу, баш онако како пише у Америчкој декларацији. Међутим, срећа као комплексна људска вредност, не може бити производ само једне-телесно-материјалне димензије, већ у изградњи срећног живота морају узети учешће морални закони и начела као облици духовне димензије, и на крају и племенито божанство које се другачије назива - љубав. Тај пут до среће, није нимало лако пронаћи и прећи и то је основни разлог што човек у савременом свету, одустаје од даљих истраживања и путовања и остаје у царству свог задовољства, тј. своје постојеће представе живота. Други разлог због кога многи људи одустају од даљег путовања према срећи, је негативни системски утицај високих структура власти на културу и филозофски образовни систем, што као последицу има девалвирање значаја среће, тог најквалитетнијег облика живота, а прихватање различитих врста задовољстава као основних и довољно добрих начина, који омогућују радостан и леп живот.

Као и пре хиљаду година, тако и данас у савременом свету, иако у себи садржи појединачне метафизичке одреднице, срећа није неостварљива за људе. Она није и не може бити привилегија само филозофа, мудраца или славних богаташа. Она је доступна сваком људском бићу, независно од тога које је расе или религије и у каквим условима и околностима живи. Срећа није само предмет наше маште, она ће бити и предмет наше стварности, уколико се будемо потрудили да нађемо пут до њеног остварења.

Истина је да наш живот подразумева решавање многих задатака и проблема, и са те стране гледано он као такав није једноставан ни лак, он може бити врло компликован и тежак. Међутим, основни фактор постојања живота је добро, и оно је главни услов да живот уопште опстаје и да ће

опстати у вечности. У оквиру добра егзистирају проблеми и зло, и баш у том нашем свакодневном решавању различитих проблема и у борби са злом, добро тј. људски живот добија на вредности коју и заслужује. Исто онако како добро решава проблеме и деструкцију насталу од зла, и као такво кроз живот остаје да живи вечно, на исти начин сваки човек би требало да, решавајући своје дужности и проблеме, буде радостан и срећан за живота. Није нормално бити тужан и несрећан. Нормално је бити радостан и срећан човек. Како? Који су то методи и начини живљења што нас воде срећи и како се морамо опходити према свету и животу уопште, да бисмо остварили оно што желимо. О тим питањима ће бити речи у наставку, а сада нешто више о тој мистерији која је са једне стране велика енигма, а у исто време алфа и омега нашега срећног живота.

Зло нас учи и образује, под утицајем зла наш разум расветљава стварност, доводи у ред и даје смисао нашем постојању. Несреће, туге и патње нас окрећу духовној димензији и као такве, доводе у ред наше мисли о Богу као примарној вредности људског живота.

*У добру је лако добар бити,
на муци се познају јунаци.*

П. П. Његош

Да нема мржње међу људима, љубав не би била примећена и њена вредност и важност за наш живот не би могла да се схвати у правом смислу. Исти случај је и са срећом! Када не би било зла и толико проблема у решавању наших дужности и обавеза, наша радост и срећа не би имале тако велики значај за наш живот.

Зло је неопходан услов живота и његовим постојањем људско добро добија на својој светлости. Наш однос према злу треба бити примеран и достојанствен. Зло се не сме узимати у обзир као реметилачки фактор наше складне и хармоничне игре живота. Реакција на зло је понекад не-

опходна, али само у границама објективне потребе за ту и такву реакцију, јер је зло чињеница која постоји и постојаће све док буде живота на планети Земљи. Независно од зла, сви услови за срећан живот појединца, обезбеђени су од стране Бога створитеља. У том смислу како смо већ и напоменули, свако од нас се труди у складу са могућношћима, да свој живот улепша и хармонизује на свој начин, а све у смислу срећног живота.

Савест је идеалан тј. апсолутно моралан човек у човеку, судија у нама, и ми смо дужни и обавезни њега поштовати и понашати се у складу са његовим законом. Иако нам је Бог дао слободну вољу да одлучујемо по својим жељама, нагонима, по налогу својих страсти, у исто време дао нам је и нашу идеалну сенку тј. савест, са којом можемо и требамо да се упоређујемо и на тај начин схватимо како у ствари треба да живимо, да бисмо били срећни људи. Упоређујући се и све више радећи и односећи се према свету и животу, онако како налаже наша савест, све ћемо јаче и снажније осећати у себи своју сопствену вредност. Осећај сопствене вредности је наш субјективни тј. сопствени производ („човек је ковач своје среће“ – народна пословица) и најзначајнији је елемент наше среће, који се ствара још од раног детињства уз помоћ наших родитеља, а касније развојем све снажнијег односа према својој савести уз поштовање њених закона. Још једном треба нагласити да се овде не ради о осећају важности чији главни атрибут представља гордост, јер стварајући богатство, високи статус, славу и остале пролазне вредности које нас чине важним, човек инстинктивно духовно себе изолује и окреће се својој индивидуалности-егоизму и несигурности. Осећај сопствене вредности стварамо врлином, моралом и љубављу према божанству и свету, што сваком људском бићу омогућује припадност некоме и нечему као и сигурност која чини веома важан услов за срећан живот. Уколико родитељи нису били у могућности да нам у детињству помогну при стварању осећаја сопствене вредности, што је чест случај

у савременом свету, снагом своје воље, духовним развојем и истраживањем наше стварности и објективне истине, бићемо у могућности да сами себи приуштимо тај тзв. величанствени и непролазни осећај о споственој вредности, који чини суштину тј. примарну вредност живота из кога се рађа људска срећа. Према томе, срећа сваког појединца може се одредити према снази његовог осећаја своје сопствене вредности.

